

Виходить у Львові
 що дня (крім неділь і
 пр. кат. свят) о 5-ій
 годі до полудня.
РЕДАКЦІЯ і
 Адміністрація: улицы
 Чарнецького ч. 10.
ЦИСЬМА приймають
 ся лиш франковані.
РУКОПИСИ
 повертають ся лиш на
 окреме жаданя і за вло-
 женим оплати почт.
РЕКЛАМАЦІЇ
 розвапечатати вільні від
 оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата у Львові
 в бюрі дневників Па-
 саж Гавсманя 9 і в ц.к.
 Староствах на про-
 вінці:
 на цілий рік К 4:80
 на пів року К 2:40
 на чверть року К 1:20
 місячно . . . К—40
 Поодинокє число 2 с.
 З почтовою пе-
 ресилкою:
 на цілий рік К 10:80
 на пів року К 5:40
 на чверть р. К 2:70
 місячно . . . К —90
 Поодинокє число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Сойм краєвий.

113 засіданє I сесї IX. періоду з дня 18-го
 падолиста 1910.

Вчєрашнє засіданє сойму, заповідженє на
 год. 10 рано, розпочало ся аж о год. 1³/₄ по
 полудни, а то з тої причини, бо аж о тїм часі
 скінчили ся наради предсїдателїв клубів, пар-
 ламентарної комісії і клубів польских і рус-
 ких в справі реформи виборчої.

Перед приступленєм до дневного порядку
 відчитали секретарі внесені петиції і зголошені
 внесеня і інтерпеляції.

З черги відчитано протести трєх руских
 клубів в справі способу переведеня бюджетової
 дискусїї і днї заяви польских послїв, одну
 против протесту що до передпослїдного засїдан-
 ня, другу против протесту трєх клубів, відчи-
 таного нинї.

З черги перевела палата доповнячий
 вибір двох членів комісії реформи виборчої на
 місце пп. Кшєчуновича і Рїтля і вибрала пп.
 Кшиштофовича і дра Левенштайна.

Вїдтак п. Рутонский представив справо-
 жданє комісії виборчої реформи і поставив
 внесенє:

Високий сойм зволить ухвалити:

1. Поручає ся неустаючїй комісії для
 реформу виборчої виготовленя при співучастї
 Видїлу краєвого і предложенє на найближшїй
 сесїї соймовїй провєкту закона, зміняючого ста-
 тут краєвий і виборчу ординацію на основі,
 що: сойм має складати ся зі 192 членів, а
 іменно: з дотеперїшного числа вірилїстів, по-
 більшеного о 3 проректорів, дальше зі 177
 послїв, вибраних безпосередним і тайним го-
 лосованєм, а то: з дотеперїшного числа послїв
 з більшої посїлости, з 5 послїв з палат торго-
 вельних і промислових, з 2 послїв з палат
 рукодїльних, з 36 послїв дотеперїшної куриї
 міської, з 10 послїв з загального і рівного голо-
 сованя в міст, що належать до міської куриї,
 з 80 послїв з решти громад із загального голо-
 сованя, з додатковою плїуральностїю для до-
 тепер управнєних, з дволїтною осїлостїю і при
 забезпеченю національних меншостий через
 примїненє пропорціональних виборів та на
 основі побільшеня числа членів Видїлу крає-
 вого о двох з признанєм в тих межах відпо-
 відного побільшеня заступства руским послам,
 вкінци на сїй основі, що склад сойму і забез-
 печенє національних меншостий може бути
 змінєне лишє в присутности 154 послїв. Осея
 резолюція не пересуджує в kwestїї роздїлу
 мандатів помїж народнїсть польську а руску.

II. Визиває ся ц. к. правительство, щоби
 по ухваленю провєкту реформи через неустаючу
 комісію для полагодженя реформи статута і
 виборчої ординації, скликало можливо як най-
 швидше окрему сесїю соймову.

По відчитаню сего внесеня забирали го-
 лос представителї поодиноких клубів і скла-
 дали в їх іменї відповідні заяви. І так промо-
 вляли пп.: Старжинський іменем клубу пра-
 виці, п. Левицкий іменем українського клубу,
 п. Лєо іменем клубу демократичного, п. Дуди-
 кевич іменем москвофілів, п. Стапинський від
 людовців, п. Козловский від сторонництва
 центра, п. Стояловский від себе і п. Король
 іменем другого клубу москвофільского.

II. Левицкий заявив, що резолюція ко-
 місії не може вдоволити Русинів і аложив таку
 заяву:

Рускі послї протестують рішучо против
 односторонного полагоджуваня реформи і жа-
 дають, аби комісія предложила на найближшїй
 сесїї провєкт закона, опертий на основах при-
 нятих згідно заступниками обох народностий,
 жадають узглядненя в тих основах ультїма-
 тум з дня 15 с. м., а кождий инший провєкт
 будуть поборювати, протестують против ни-
 шнїшого внесеня комісії яко односторонного,
 протестують против становища Намїстника,
 котрий за мало приложив руки до вирівнаня

ПАДУЧІ ЗОРІ.

(З французского — Оссіта).

Вечерїло. Захована в глибоких фотели,
 однім з тих вигідних меблїв, що так і вкрива-
 ють, так і обїмають нас, в будуарї цілком
 білим мов снїг, коли би снїг був теплий, она
 поринала в мрїях.

Все було біле довкола неї, і дуже м'яке
 і гарне — і все те було подібне до неї. Она
 підперла голову рукою — подїбна до блїдої
 розї, до дуже рїдкої виїмкової розї, ніжної і
 білої, незвичайно білої, без рефлексів — а на єї
 лицї тільки єї великі зеленкуваті очї були
 одинокою барвистою плямою.

Побїч неї лежало кілька книжок і газета
 з нївшнїною датою, п'ятниця 13 падолиста. Она
 розвернула єї; від самого ранку то за візитами,
 то за кухнею, она весь день не мала часу
 прочитати газети.

Она перебігла очима зміст:

З товариства.

Новини аза границї: З Бразилї.

Палата послїв: підмога для опери.

Всячина: падучі зорї.

І нараз ті остатні слова розбудили в єї па-
 м'ятї щось таке, що дуже сильно зацікавило єї.
 Падучі зорї!... Нараз она побачила себе
 маленькою дівчиною, в піковїй суконцї в пан-
 чїшках, зі старою нянькою, що єї звали Хри-

стиною. І она ще тямить дуже добре то фан-
 тастичне оповіданє, що чула на сю тему від
 своєї сестри Веронїки, тепер уже покійної.

Як глибоко она вірила тоді в таємничу
 силу падучих зорок! Ся віра тепер викликала
 усміх на єї уста. Треба побажати собі щось:
 приміром, наїсти ся будучого літа багато су-
 нїць, або зробити ся щасливою властителькою
 забавки з Синим Карликом, або висловити яке
 будь подібне і рівно важпє бажанє. Тільки —
 і се був головний сук — треба висловити се
 бажанє як раз в тїй хвилї, коли паде зірка.
 Она докладно пригадує собі, як одної ночи
 встала она в довгїй сорочцї, що тягла ся аж
 по земли, такїй, в яку обвивають зовсім ма-
 леньких дїтий і обвинувши нею свої малесень-
 кі білі нїжки, тихонько, з обережностїю Інді-
 янина і з незвичайними хитрощами вчитани-
 ми з книжки — оповіданя повного всяких
 страховищ про червоношкірих — висмикнула
 ся з мішка і видїстала ся аж на терасу. Там,
 захищена від усякої безпосередної небезпеч-
 сти, она взяла ся вартувати. Оден пан при
 вечери сказав, бачите, що особливо в сїю падо-
 листову ніч зорї будуть падати густо як дощ.

Она ждала добрих двайцять минут, иур-
 кочучи весь той час мов тиху молитву пред-
 мет свого бажаня, щоби не проминути відпо-
 відну хвилину. Бо коли запанїш ся хоч на
 одну секунду, то всі слова не здадуть ся ні
 нащо і вимовленє бажанє не сповнить ся.

А она не хотїла бажати собі нічого дїтя-
 чого, як се чинила єї сестра або єї приятелька
 Клярїса. Ні, єї замисли сягали вище. „Хочу

бути гарною!“ Она повтаряла то речєне може
 яких п'ятьсот разів.

Сумовитий усміх промайнув по єї устах.

Як же то сварили на неї другого дня,
 коли побачили у неї страшну простуду; она
 вкінци признала ся до свого проступку!

Але як же то байдужно, зовсім стоїчно
 і спокїйно перенєсла она довгі докори Хри-
 стини і навіть жорстоку конфїскату улюбле-
 них книжок Густава Емара! Не уважаючи на
 нічо, в глибокій душі она була вдоволєна, бу-
 ла певнісїнька, що єї бажанє сповнить ся, бож
 жарештї на силу дїждавши ся, она побачала,
 як падала одна зірка, гарна та пишна білява
 зірка. Она вирвала ся з самого вершка неба і
 ачеркнула чудовий, широкий лук! І якраз,
 точнісїнько в тїй самїй хвилї она вимовила:
 „Хочу бути гарною!“

Тепер се певне. Єї маленьке серденько на-
 повнило ся гордощами. Она буде гарна, як єї
 велика кузинка, о та слава Льора, котру по-
 дивляють усї. І єї також будуть подивляти всі.
 І она також буде королевою балів, так само,
 як Льора, а може ще й більше, бо тут могутчі,
 неохибні зорї будуть надїляти єї своєю кра-
 сою! А се було єї найвище бажанє, єї най-
 висша мрїя.

Она ще раз усміхнула ся сумними уста-
 ми, легонькою іронїчною усмішкою.

І справді так оно стало ся! Єї бажанє
 сповило ся. Она зробила ся дуже гарною, бу-
 ла королевою незлічних балів, мала великі
 успіхи...

ріжниць і підпирав польську більшість в опорі против Русинів і вінця рускі послы готові кожної хвилі до спокійного розв'язання спірних справ в дорозі порозуміння на основі рівноуправлення.

По заявах представителів клубів забрав слово ще раз справознавець комісії п. Рутівський і поставив змінену резолюцію, котра звучить:

Сойм поручає комісії реформи виборчої, аби в порозуміню з Видлом краєвим на основі засад, закладених в резолюції комісії, котрі не пересуджують розділу мандатів між обі народности і по зрілим розваженю всіх поодиноких внесень і поправок в комісії поставлених, виготовила соймову ординацію виборчу і протест її предложила на найближшій соймовій сесії.

Ту резолюцію ухвалено.

Відтак п. Намістник на підставі Найвисшого поручення відпочив сойм, а п. Маршалок закрав засідане о год. 4^{1/2}, з полудня.

Жулинська справа

в соймі і в делегаціях.

II.

Справу жулинську порушено також в делегаціях, а іменно на передвчорашнім засіданю в дискусії над бюджетом военним виступив дел. Цеглиньський і почав обговорювати руску обструкцію в соймі галицкім і поведене з Русинами на різних полях адміністрації публичної, а відтак перейшов на учителя Грайса в Жулині, пятуючи его спосіб поведеня з рускою шкільною діворою. Внаслідок знущаня того учителя — каже дел. Цеглиньський — один хлопець стратив життя, а его сестра око. Тою справою займили ся навіть в Росії, а посла Думи, особливо гр. Бобринський викор-

стали его для цілий російської пропаганди. Такі події в російскостю, говорив дел. Цеглиньський, дальше, не суть для галицких Русинів нічим новим, бо они вповняють половину їх історії, а також тепер зуживають їх сили. Була би та борба вже давно покінчилась, коли би тої російскости не хоронили такі Намістники як Потоцький, Бобржинський, ся охоропа шляхти польської і на жаль також частини демократії. Русини розправлять ся також з гр. Бобринським, але без вмішаня Поляків. Справа жулинська може служити, після бесідника, приміром польонізаційної системи в Галичині, системи, котра є жерелом всього злого. Случай то зовсім не відосібнений, впевнює бесідник. А що лихе діло мстить ся, отже й в Росії використовують его до агітації против польської народної школи.

Система польонізації в Галичині — говорив дел. Цеглиньський дальше — є шкідна не лише для Русинів, але й для держави, бо в Галичині стоять тепер всі двері отвором для російської пропаганди. В кождім иншій короннім краю, коли би здемасковано таку систему, управляючі мужі державні не полишились би ні години довше в уряді.

Против виводів дел. Цеглиньського виступив дел. Герман. Дел. Цеглиньський — каже др. Герман — говорив, що сими днями в галицкім соймі відбуває ся борба найострійшими средствами о виборчу реформу. Бесідник однак не знає, в якій ціли веде ся та борба, чи на те, аби реформу перевести, чи щоби її ударемвити. Борба веде ся там дуже голосними знарядями. Від вісьмох днів відбуває ся музикальна обструкція, що правда уживає ся також иншого оружя, котре не атакує нерву слуху. Безпосередно перед вибухом обструкції всі клуби польські умовили ся з рускими послами, що буде вибрана комісія, для переведеня реформи виборчої за обоїльним порозумінням. Зараз по тім вибухла руска обструкція.

Мимо того Поляки і тепер готові суть до справедливої угоди, але над тим треба радити в спокою. Коли зроблено закид з тої причини, що в галицкім соймі мимо концерту переведено бюджетову дискусію, то нічо лекшого, як закид той відперти. Ішло чейже о недопущеня до стану ex lex, о поставленя краєвої господарки на здорових підставах. Коли би у всіх инших краях язикове рівноуправлене було так переведене як в Галичині, то не треба би так довгих уговорив переговорів як тепер в Празі. Русини процентово мають більше шкіл народних як Поляки. Коли в тих школах, в котрих впрочім 2.100 рускі учителі викладають по руски, учить ся також другого язика, то з того не можна робити закиду, бо в таким случаю не було би також чисто польських шкіл народних, скоро учать там також язика німецького. Де два народи так суть засуджені на спільне пожитє, як у всхідній Галичині, там мусять діти учити ся обох краєвих язиків. Впрочім також в західній Галичині учить ся діти руского язика, против чого впрочім Русини виступають, кажучи, що іде там о образованє польських урядників говорячих по руски.

Правда, що Русини мають менше гімназий, але ті рускі гімназії, які єуть, засновано іменно в часі, коли в галицкім соймі переважала більшість польська. А що до приватних гімназий, то Поляки також мусять їх удержувати і в більшім навіть числі як Русини.

Коли учительські семинарії у всхідній Галичині суть утравквістичні, то лише длятого, що польскі діти учать ся також по руски.

Бесідник дивує ся, що дел. Цеглиньський ужив справи жулинської для підпертя своїх заміток про польонізаційну систему. Рівно добре можна би говорити о системі рутенізації, бо случаїв, в котрих учителі рускі знущають ся над польськими дітьми, взагалі тяжко було би зчислити. Брутальність всюди може лучити ся, але не вільно відосібненого случаю, котрий впрочім є ще в ході недокінчених доходжень, уживати за підставу обжалованя против цілого народу. Впрочім показало ся, що не др. Бобржинський викрав ту справу, лише руска чалопись „Діло“, а аж коли та часопись переконала ся, що справа сильно переборщена, підхопили справу Росіяни. Коли впрочім такі річи наводять ся яко причину, що рускі делегати будуть голосувати против бюджету міністерства війни, то є незрозуміле. Русини мають всі права конституційні, поносять разом з всіми податками також податок крови так як Поляки, а в случаю потреби також спільно з иншими народами будуть боронити держави. Чейже армія не є призначена для охорони Поляків, але також і на пожиток Русинів. Правда, що вигідніше скидати відвічальність на других, а відповідати, що голосувало ся против всіх війскових тягарів. Поляки поносять обовязки, поносять відвічальність і длятого будуть голосувати також за бюджетом міністерства війни.

Она взяла ся читати статю на третій сторінці.

— Як дивно — думає ся їй — се якраз той сам вечір, із 13 на 14 падолиста. Сего дня якраз пятнадцять літ...

І ще раз єї мрії приймають виразні риси, але она вже не думає про свої давні літа, она думає про сучасне.

Она підняла ся і наблизила ся до вікна, але з вікна не було добре видно неба за високими супротивлежними домами. От тому то она відчинила скляні двері і вийшла на балконе.

В єї голові мигнула думка:

— Колиб я ще сегодня вірвала сему, чого бажалаб я собі сего вечера?

Она зітхнула. Перед єї уявою промайнуло єї житє: єї шлюб уладжений так, як се випадало єї батькам, а далі, отто житє безбарвне, одностайне, пусте, без любови і без принади.

Не вжеж она не любила нікого? ніколи?

Єї серце починає бити трохи живіше. „Він“ дуже принальний... Она бачить перед собою усміх єго синих очий...

Та враз їй робить ся якось ніяково, так само як і кождий раз, коли він дивить ся на неї. Єго очи такі гарні... а проте в них є щось... щось червте, холодне і жорстоке.

Она глядить на небо.

— Чогоб я бажала? — думає ся їй. І она чув, як в єї серци знов оживає віра, те чудове дитяче віруванє, оно вернуло — могуче, самовладне, чарівне.

Але всізвізди, бачить ся, стоять недвижно, тільки тремтять крихітку промінєм.

— Чогоб я бажала?... Щоб він усе любив мене?... Ні, щоб він напавду любив мене!.. Бо чомуж він не прийшов вчера...

І она звільна нахиляє ся на балкострадї і не бачить зірки, що мигнула і упала.

Потім знов починає думати:

— Так, він любить мене, про се нема

сумніву... Але его очи такі холодні...

І нараз єї душу обгортає смуток.

— Я дуже нещаслива! — думає ся єї.

І нараз перед нею мов розпанахало за слону.

— Хочу бути щасливою!... Ось чого треба бажати.

І ось она повтарює, повтаряє безнастанно:

— „Хочу бути щасливою!“

Велика розкішна надія надихає єї, бож зорі не брешуть!

І ось нараз ціле небо, бачить ся, запалало безлічними іскрами, що тремтять і літають. Одна за одною они описують дуки, довгі, граціозно вигнуті дуки!

Упоєна радощами, она простягає обі руки, нахиляє ся: „Хочу бути щасливою!“ шепче она. Єї очи блищать а довкола уст мигоче щось, мов щастє вічності.

Она нахиляє ся, нахиляє ся раз у раз, шепчучи немов магичне заклинанє: „Хочу бути щасливою!“

І ось нараз она тратить рівновагу і зісуює ся в безодню, мов велика біла птаха.

Зорі, бачите, не брешуть ніколи!

Она навіть не скрикнула, майже легонько вдарила ся о острый камінь, від чого у неї на виску виступило кілька червоних кропель — і се була таки знов одинока кольорова пляма на єї лици, бо єї великі, зеленкуваті очи були затулені.

Впрочім она зовсім не мучила ся і не покалічила ся. Она так і лишила ся дуже гарною, а на єї устах заховав ся усміх екстази.

Одна бабуся, що ішла побіч і була дуже забобонна, присягала ся, що се стало ся тому, бо сьогодня маємо пятницю, а до того 13.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 20-го падолиста 1910.

— **Перенесенє.** II. Міністер справедливости перепіс судив повітових: Ів. Цурковського із Снятина до Бережан а Венед. Шневського з Бережан до Снятина.

— **Против тайних ліків.** Одержуємо слідуочий комувікат: Після рескрипту Міністерства справ внутрішних в 16 серпня с. р. дійшло до его відомости, що фірма А. Струп (A. Stroop) в Уімбель-

Чи ви хорі?

На ревматизм, подагру, біль голови, зубів? Може недужаєте наслідком протягів, простуди? Ану спробуйте усмиряючого болю, цілющого, скріплюючого флюїду ФЕЛЛЕРА з маркою „Elsalfuid“. Він справді чудовий! То не реклама! Виробляє его лише аптикар Е. Ф. ФЕЛЛЕР в Стубіци, п.л. Ельзи ч. 260, Хорватия.

Ст. Соколовського

Головне бюро дневників

і оголошень

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лиш ся агенция.

Михайло Скірка
римар і сідельник
у Відни III. Реннвеґ ч. 38

поручає
богатий вибір сідел і всякої упряжі для коний, а також торби до подорожи, ручні куферки, пуляresi, торбинки для дам та всілякі вироби зі шкіри.

Ціни приступні.

Інсерати

до

„Народної Часописи“

і Gazet-и Lwowsko-ї

приймає

Агенция

дневників

Ст. Соколовського
Львів, Пасаж
Гавсмана ч. 9.

Дахівки цементові
виробляє ся найліпше
і найдешевше лиш на
патентованій машині
дра ГАСПАРОВО:

„ТРИ ЗВІЗДИ“

Порожні і повні бльоки
виробляє ся рациональ-
но на патентованій ма-
шині „Фенікс“, а пат.
форми дра Гаспарово
до виробу бетонових
руп і унаві в світі за найліпші.

НАЙЛІПШІ МАШИНИ

до вужиткованя ціску доставляє спеціальна фабрика
Др. Гаспарий і С-на. в Markgrastadt.

Заступництво для Галичини:

Цементовий Промисл. Львів, ул. Кароля
Людвика ч. 5.

Жадайте спеціальний ціник Нр. 126.

Містове Бюро залізниць державних
у Львові, пасаж Гавсмана 9
продає білети на всі залізниці
ці в краю і за границею.